

Sygn. akt III Kow 517/21/wz

POSTANOWIENIE

o warunkowym przedterminowym zwolnieniu

Dnia 1 czerwca 2021r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział III Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonaniem Orzeczeń Karnych w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego w Toruniu M. M. (1)

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Mikulska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Toruniu del. do Prokuratury Okręgowej w Toruniu A. P.

i przedstawiciela administracji Zakładu Karnego (...) w G. Z-cy Dyrektora mjr M. J.

po rozpoznaniu wniosku obrońcy skazanej B. P.

o udzielenie warunkowego przedterminowego zwolnienia

Sąd postanowił

I. na zasadzie art. 77 § 1 kk i art. 78 § 3 kk warunkowo zwolnić **B. P., c. M. i K. ur. (...) w W.** skazaną prawomocnym wyrokiem:

- Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 21 lipca 2005r., sygn. akt VIII K 130/04 na karę 25 (dwudziestu pięciu) lat pozbawienia wolności,

z odbycia reszty kary pozbawienia wolności, której koniec przypada na dzień 11 września 2028 r.

II. na zasadzie art. 80 § 3 kk wyznaczyć warunkowo zwolnionej **dziesięcioletni** okres próby,

III. na zasadzie art. 159 § 1 kk w związku z art. 72 § 1 pkt 4 i 7a kk w okresie próby:

- oddać warunkowo zwolnioną pod dozór kuratora sądowego;

- nałożyć obowiązek:

- wykonywanie pracy zarobkowej,

- zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej A. J. na odległość 50m;

IV. zwolnić skazaną od wydatków postępowania, którymi obciążyć Skarb Państwa;

V. na mocy art. 98 § 2 kpk w zw. z art. 1 § 2 kkw odroczyć sporządzenie uzasadnienia postanowienia z ważnych przyczyn do 2 czerwca 2021r.

UZASADNIENIE

Obrońca skazanej **B. P. c. M.** wystąpiła z wnioskiem o udzielenie warunkowego przedterminowego zwolnienia. W uzasadnieniu wskazała, że skazana przed osadzeniem prowadziła przykładowy tryb życia, dobrowolnie stawiała się do odbycia kary. W warunkach izolacji prezentuje wzorowe zachowanie, uczestniczy we wszystkich dostępnych formach programowego oddziaływania, nigdy nie była karana dyscyplinarnie, wielokrotnie korzystała z nagród

najwyższych. Obrońca wskazała, że skazana nie przyznała się do zarzucanych jej czynów. „Taka konsekwentna postawa skazanej, która od początku nie przyznaje się do popełnienia zarzucanego jej czynu, świadczy o swoistym systemie wartości, dalekim od postaw oportunistycznych, nastawionych na uzyskanie korzystnego rezultatu w postępowaniu penitencjarnym.”

Zgodnie z art. 77§1 kk skazanego na karę pozbawienia wolności sąd może warunkowo zwolnić z odbycia reszty kary tylko wówczas, gdy jego postawa, właściwości i warunki osobiste, okoliczności popełnienia przestępstwa oraz zachowanie po jego popełnieniu i w czasie odbywania kary uzasadniają przekonanie, że skazany po zwolnieniu będzie stosował się do orzeczonego środka karnego lub zabezpieczającego i przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa.

W ocenie Sądu, prognoza kryminologiczna względem skazanej jawi się pozytywnie, co czyni wniosek o warunkowe zwolnienie w pełni zasadnym.

Skazana **B. P. c. M.** formalne uprawnienia do warunkowego zwolnienia nabyła, w związku ze skazaniem na karę 25 lat pozbawienia wolności - zgodnie z treścią art. 78§3 kk - po odbyciu 15 lat kary, co nastąpiło w dniu 14 września 2018 roku.

(...)

W warunkach izolacji przebywa od dnia 22 lipca 2005 roku. Wcześniej od 18 grudnia 1997r. do 21 października 1999r. była tymczasowo aresztowana. Karę odbywa w zakładzie typu półotwartego (od dnia 13 maja 2008 roku), w systemie programowanych oddziaływań, a z wyznaczonych zadań wywiązuje się w sposób właściwy. Jej zachowanie w trakcie odbywania kary w całokształcie oceniane jest przez jej przełożonych jako wzorowe. Wobec przełożonych skazana przyjmuje postawy regulaminowe, w kontaktach ze współosadzonymi układa poprawnie relacje. Nie przejawia cech dominacji i agresji. Swoją postawą może służyć jako wzór dla innych osadzonych. Dotychczas była 176 razy nagradzana regulaminowo, w tym także nagrodami najwyższymi. Wykazuje zaangażowanie we wszelkie proponowane jej formy oddziaływań penitencjarnych. Od stycznia 2012r. pełni funkcję przewodniczącej Zespołu (...), uczestniczyła w wielu programach resocjalizacyjnych tj. (...), „Piękne włosy”, „Naszym zdaniem”, „Cała Polska czyta dzieciom”, uczestniczyła w zajęciach aerobiku organizowanego przez Zakład Karny nr 1 w G. w ramach programu readaptacji społecznej. Nadto, brała udział w programach „Każdy jest kowalem swojego zdrowia”, „Żyj w rytmie tańca”, „By mądrzej żyć”, „Rodzina mój dom”, „Zwyczaje i obyczaje Ś. w Polsce”, „Szanuj siebie, szanuj innych”, (...), „Czysty jak łąka”, „K. do przodu”. Od 8 sierpnia 2008 roku pracowała społecznie, następnie od 17 listopada 2008r. pracowała odpłatnie w radiowęźle, pomagała również w bibliotece, od 1 stycznia 2019 roku została zatrudniona odpłatnie w pralni na terenie zakładu karnego. Należycie wywiązuje się z powierzonych prac, jest osobą sumienną i obowiązkową, z dużym zaangażowaniem wykonuje wszelkie zleczone obowiązki.

Dotychczas skazana dwukrotnie korzystała z zezwolenia, o którym mowa w art. 138§1 pkt 7 kkw, 16 razy z zezwoleń, o których mowa w art. 138§1 pkt 8 kkw, 53 razy z zezwolenia w myśl art. 91 pkt 4 kkw, raz z przepustki udzielonej w trybie art. 141a§1 kkw, dwa razy w ramach systemu przepustkowego z art. 91 pkt 7 kkw. Ostatni raz z nagrody w trybie art. 138§1 pkt 8 kkw korzystała w dniu 6 lipca 2017r. (k. 34-35 akt). Wskazane zezwolenia i przepustki wykorzystwała w sposób prawidłowy. Od 2017 r nie była nagradzana nagrodami wolnościowymi (ani też nie korzystała z systemu przepustkowego). Rzecz w tym, że to nie z przyczyn postawy skazanej, która nie dała ku temu żadnych podstaw, ale z uwagi „na zmianę polityki penitencjarnej”. Dyrektor jednostki penitencjarnej na posiedzeniu w sposób jednoznaczny podkreślił, że postawa skazanej od 6 lipca 2017 r nie uległa pogorszeniu.

Trudno racjonalnie wytłumaczyć, dlaczego skazana dająca podstawy do nagród wolnościowych, nie daje zarazem podstaw do udzielania przepustek w celu podtrzymywania więzi rodzinnych, chociaż dodatnia prognoza to jedyna przesłanka udzielenia przepustki (a co do tej prognozy nie może być wątpliwości, skoro skazanej udzielano nagród wolnościowych). Skazana bez zarzutu wykorzystwała wszystkie pobyty na wolności.

O ile można sobie wyobrazić, że od 2017 r., nagle, nawet przy braku obniżenia stopnia zaangażowania skazanej, nie zasługiwała na nagrodę wolnościową (której nie można wyegzekwować z uwagi na uznaniowość jej udzielania), to niezrozumiałym jest doszukiwanie się braku prognozy stanowiącej jedyną przesłankę wdrożenia systemu przepustkowego (która to prognoza jest także jedną, nie jedyną, z przesłanek udzielania nagrody wolnościowej)

Lektura wykazu udzielanych skazanej nagród wolnościowych w powiązaniu z faktem nienaganego ich wykorzystania – redukuje do minimum możliwość odmowy udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia. Skazana w sposób empiryczny i to wielokrotnie udowodniła, że obdarzenie jej zaufaniem nie stanowi przejawu nieuprawnionego optymizmu.

Skazana utrzymuje stały kontakt z rodziną, z rodzeństwem. Po opuszczeniu jednostki penitencjarnej ma zapewnione miejsce pobytu. Tym samym można przyjąć, że po stronie skazanej występują warunki do życia po zwolnieniu z jednostki penitencjarnej. (...)

B. P. ma bardzo dobrą opinię z okresu odbywania kary. Co więcej, jak wynika z treści opinii sądowo-psychiatrycznej (k. 48v akt), popełniony przez skazaną czyn jest obcy jej osobowości (!). W ocenie Sądu, brak podstaw do przyjęcia, że skazana po opuszczeniu zakładu karnego dopuści się kolejnego przestępstwa.

Respektując zapatrywania wyrażone w uchwale 7 sędziów SN z dnia 28 kwietnia 2017 roku, I KZP 2/17, nie sposób w dalszym ciągu uznawać, że po stronie skazanej nie zachodzą przesłanki z art. 77§1 kk zezwalające na ustalenie dodatknej prognozy kryminologicznej („Podstawę orzekania o warunkowym przedterminowym zwolnieniu z odbycia reszty kary pozbawienia wolności stanowią kryteria określone w art. 77§1 kk, nie są natomiast nimi przesłanki rozstrzygania w tym przedmiocie dyrektywy wymiaru kary określone w art. 54 kk, 54§1 kk oraz w art. 55 kk (art. 56 kk)”). Hołdując zapatrywaniu, że tylko i wyłącznie one (przesłanki z art. 77§1 kk) są miarodajne dla udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia, wnioski obrońcy skazanej należało uwzględnić. To oczywiste, że racja w kategoriach obiektywnych nie przynależy do instancji sądowej, lecz jeśli nie Sąd Najwyższy, to co?

Skazana spełnia wszelkie kryteria z art. 77§1 kk, a jej weryfikacja wolnościowa, idealna prognoza penitencjarna, implikuje pozytywną prognozę kryminologiczną. Skazana ma także zapewnione miejsce zamieszkania, wsparcie rodziny, w tym w zakresie pracy.

Warunki do życia na wolności, potencjał życia zgodnie z akceptowanymi społecznie wartościami, aktywność w toku odbywania kary - rokują pozytywnie.

To prawda, że sposób funkcjonowania w warunkach jednostki penitencjarnej nie stanowi wystarczającej przesłanki do ustalenia dodatknej prognozy z art. 77§1 kk, wszak przecież owa prognoza dotyczy zupełnie innych warunków – wolności. Pobyt w zakładzie, podlegający permanentnej kontroli, z limitami poruszania się, ograniczeniami w zakresie realizowania swoich zamierzeń nie jest miarodajny, wszak postawa skazanego w takich warunkach może być po prostu efektem przystosowania się, a nie wynikiem trwałych zmian; stąd zasadnie oczekuje się weryfikacji wolnościowej. Skazana była poddawana weryfikacji wolnościowej. Ani razu nie nadużyła zaufania jakim została obdarzona, a to, że z przyczyn trudnych do wyjaśnienia, tj. pomimo braku przesłanek do odstąpienia od doszukiwania się po jej stronie dodatknej prognozy w rozumieniu art. 93 kkw, nie wdrożono systemu przepustkowego – nie może skutkować negatywną decyzją w niniejszej sprawie.

Podkreślić w tym miejscu należy, że przed udzieleniem warunkowego przedterminowego należy wdrożyć system przepustkowy, skoro jedyną przesłanką jego stosowania jest dodatnia prognoza (vide art. 93 kkw). Fakultatywność decyzji nie może jednak implikować jej zaniechania. Innymi słowy, jeśli zachodzą warunki do jej wydania, fakultatywność zbliża się do obligatoryjności. Nie inaczej jest np. w przypadku stosowania warunkowego przedterminowego zwolnienia, przerwy, czy też (...). Jeśli spełnione są warunki do stosowania tych instytucji, sąd – pomimo fakultatywności decyzji pozytywnej – nie może się od niej uchylać. Wdrożenie systemu przepustkowego to po prostu obowiązek w przypadku spełnienia przez skazanego jego warunków – wystąpienia dodatknej prognozy

(i odpowiedniej klasyfikacji) . Trudno dociec dlaczego wobec skazanej zaniechano systemu przepustowego, skoro 18 razy nienagannie wykorzystała nagrody wolnościowe.

Skazana odbyła ustawowe minimum przy wymierzonej jej długoterminowej karze. Sąd nie będzie kreował sztucznych barier do udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia, nawet wobec skazanej, która dopuściła się wyjątkowo niebezpiecznych czynów, o najwyższym stopniu społecznej szkodliwości, wszak pozbawienie życia człowieka i to z premedytacją, budzi oburzenie. Nie inaczej jest w niniejszej sprawie. Jednak okoliczności czynów sprzed wielu lat, po ponad 18 latach pobytu w jednostce penitencjarnej i to z nienaganną postawą, znaną również nienagannym zachowaniem no wolności w toku przepustek – minimalizuje wymowę okoliczności statycznych. Ustawodawca miał to na uwadze, skoro wobec skazanego na 25 lat próg warunkowego przedterminowego zwolnienia ukształtował na poziomie lat 15.

To prawda, że skazana nie przyznaje się do winy. W sytuacji jednak , gdy podejmuje działania obliczone na wzruszenie prawomocności wyroku skazującego, tej postawy nie można traktować w kategoriach dyskwalifikujących udzielenie warunkowego przedterminowego zwolnienia.

Reasumując, mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności, należy stwierdzić, że proces resocjalizacji skazanej przebiegał prawidłowo i w warunkach więziennych został zakończony. Zatem może być kontynuowany na wolności. Zachowanie skazanej w izolacji, w całokształcie, należy oceniać jako wzorowe, nadto jej postawa została prawidłowo zweryfikowana w warunkach zwiększonej samodyscypliny – w warunkach bezdozorowych. Skazana, zdaniem Sądu, daje gwarancję funkcjonowania na wolności zgodnie z normami prawnymi i społecznymi, a dotychczasowy pobyt w izolacji penitencjarnej stanowił dla niej wystarczające ostrzeżenie przed ponownym konfliktem z prawem.

W ocenie Sądu Penitencjarnego, ze względów wychowawczych celowe stało się nałożenie na skazaną obowiązków. Niezbędne też było oddanie jej pod dozór kuratora.

O kosztach orzeczono na mocy art. 624§1 kpk w zw. z art. 1§2 kkw (zasady słuszności).